

Brian Eno släpper nytt

I november kommer ett nytt soloalbum från Eno, skriver Music News. Titeln är "Lux" och skivan som väntas i november innehåller 12 nyskrivna spår.

Stöd till "Hundraåringen"

"Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann" får hela 11 miljoner i produktionsstöd av Svenska Filminstitutet. Robert Gustafsson ser vi huvudrollen.

FAKTA

"Made in India - Notes from a babyfarm"

Premiär 12 oktober i Stockholm.

På scen: Amrita Pandes, Sophie Louise Lauring och Mia Ray.

Regi: Ditte Maria Bjerg.

I pjäsen ingår klipp från fertilitetskliniken i Gujarat, Indien, intervjuer med kvinnorna där och deras anhöriga, samt barnlösa som tagit hjälp av kliniken. Pjäsen avslutas med ett publiksamtal.

Turnéplan: 16/10 Kristianstad, 19/10 Malmö, 21/10 Växjö, 30/10 Stockholm, 10/11 Östersund, 13/11 Göteborg, 20/11 Uppsala, 22/11 Kalmar, 24/11 Örebro.

AVHANDLING. Den indiska sociologen Amrita Pandes forskning ligger till grund för Riksteaterns föreställning "Made in India - Notes from a babyfarm". FOTO: ANDERS WIKLUND/SCANPIX

Barnlängtan över alla gränser

STOCKHOLM

Surrogatmödraskap har blivit en lukrativ business som bygger på ekonomisk ojämlikhet. Men när ett unikt forskningsprojekt blir teater handlar det lika mycket om barnlöshet och om det efterlängtrade barnet.

I 15 år har ofrivillig barnlöshet klassats som en sjukdom av världshälsoorganisationen WHO, men under dessa år har gränserna förskjutits flera gånger om.

Vi har tagit ställning till inseminationer, provrörsbefruktnings och adoptioner, men en vit fläck återstår: surrogatmödr-

skapet. Där saknas såväl forskning som internationellt regelverk.

– Man kunde tro att om någon ger dig ett barn skulle du vilja veta så mycket som möjligt om villkoren för den personen. Men västvärlden har hanterat situationen tvärtom. Man försöker skydda det privata, vara så anonym som möjligt och ha så lite kontakt med surrogatmödrarna som möjligt, säger den indiska sociologen Amrita Pandes.

Autentiska röster

När hon och skådespelarna Mia Ray och Ditte Maria Bjerg kliver fram på

Riksteaterns scen luktar det bokstavligen curry. "Made in India - Notes from a babyfarm" är ingen vanlig teaterföreställning, snarare ett diskussionsmaterial där de autentiska rösterna kommer i första hand; såväl barnlösa västerlänningar som indiska kvinnor och deras anhöriga - allt utifrån Amrita Pandes forskning.

Sex år

Det är sex år sedan hon påbörjade sina fältstudier på den då enda indiska kliniken inriktad på surrogatmödraskap, i Gujarat, "Denim capital of India".

I dag är doktorsavhand-

lingen klar och de indiska fertilitetsklinikererna är fler än 6 000. Det finns researrangörer med namn som Medical tourism India, som syr ihop paketresor för barnlösa: "Om du står för ägg och spermier så ordnar vi resten, inklusive en resa till Taj Mahal".

Bor på internet

– Det är inte produktivt att bara se till den moraliska aspekten, som den europeiska forskningen har gjort. I stället måste vi föra en global dialog, det är en fråga som Indien inte kan lösa på egen hand. De internationella regler som finns för adoptioner behövs även i surrogat-

branschen, menar Amrita Pandes.

För en graviditet får de indiska kvinnorna lika mycket betalt som en textilarbetare får under 4,5 år. De lovar fertilitetskliniken att inte ha sex under graviditeten, de ska vila under graviditeten och hormonbehandlingarna, samt helst inte röra barnet efter förlossningen.

"Det är en mycket ömtålig process, som en glasbaby vi måste vara rädda om", säger en kvinna på fertilitetsklinikens internet.

– De tränas till "goda" surrogatmödrar, berättar Amrita Pandes, som ser kvinnornas rättigheter

som den viktigaste frågan.

Mer öppet

Under resans gång har hon själv hunnit bli mamma, något som hon trodde skulle få henne att se anorlunda på saken.

– När jag kom tillbaka till kliniken 2011 var jag i sjunde månaden. Kvinnorna där ordnade en babyshower för mig. Mina åsikter ändrades inte, däremot förändrades kvinnornas syn på mig. Tidigare såg de mig som ung och oerfaren, nu berättade de mer öppet om hur deras kroppar påverkades.

ELIN VIKSTEN/TT SPEKTRA

elin.viksten@ttspektra.se

TRÄNINGSLÄGER. De indiska kvinnorna på fertilitetskliniken lever tätt tillsammans under graviditeten, den enda gemenskapen de har under de månaderna eftersom många av dem undviker att berätta var de är för barn och anhöriga. FOTO: MIRIAM NIELSEN/RIKSTEATERN